

Δραπετσώνα...

(δεν λέω απ' την αρχή την χρονολογική περίοδο γιατί είναι «σαν να μην άλλαξε μια μέρα»)

Γράφει ο **Σταύρος Μανίκας**

Κείνες τις μέρες το παλικάρι δούλευε σ' ένα σαπουνάδικο στην Ελευσίνα. Όμως δεν πήγε για μεροκάματο γιατί έκαναν απεργία, άλλοι εργάτες σε άλλο εργοστάσιο κι ο εργάτης, ο Μιχάλης, είχε πάει να τους συμπαρασταθεί.

Ψόφιος απ την κούραση του μόχθου και του αγώνα για την τάξη του, γύρισε αργά το μεσημέρι στο σπίτι του να βάλει στο στόμα μια μπουκιά ψωμί, να γύρει λίγο να ξαποστάσει γιατί το απόγευμα είχε να πάει σε μια σημαντική εκδήλωση στην Δραπετσώνα:

Ήταν η «αντιπολεμική μέρα» συνδεδεμένη με την πάλη ενάντια στον φασισμό και πιο συγκεκριμένα κατά των φασιστικών οργανώσεων που δρουν στην χώρα, κατά της παραγγελίας των πολεμικών εξοπλισμών απ την κυβέρνηση, μια κυβέρνηση που την κατηγορούσαν πως παρά τις «ειρηνόφιλες διακηρύξεις» προετοίμαζε πόλεμο.

Την προηγούμενη ο αδερφός του ο Γιώργης, γυρνώντας από ταξίδι, έφερε τρία όπλα που κρύφτηκαν στο δωματιάκι που είχαν κάνει κουζίνα, πάνω απ την πιατοθήκη.

Ο Μιχάλης ο «καρφίτσας»- έτσι τον φώναζαν όλοι, γιατί δούλευε πολλά χρόνια σε βελονάδικο, έβαλε το ένα όπλο στο ζωνάρι και τράβηξε απ' τα Μανιάτικα κατά την Δραπετσώνα στο καφενείο που θα γινόταν η αντιφασιστική και αντιπολεμική εκδήλωση. Η αστική εξουσία, το κράτος, είχαν απαγορεύσει κάθε εκδήλωση κατά του φασισμού και του πολέμου για εκείνη την μέρα σ όλη την χώρα αστυνομοκρατώντας σε όλες τις μεγάλες πόλεις τα κεντρικά σημεία.

Με το που κατάφτασε στα χαμόσπιτα και στις παράγκες, έξω απ το καφενείο που οι κομμουνιστές της Δραπετσώνας είχαν καλέσει σε συγκέντρωση, βλέπει τον καλύτερό του φίλο να τον σέρνουν «αλά μπρατσέτα» οι μπάτσοι.

-Ακόμα δεν μαζευτήκαμε -λέει του φίλου του- συνοδεία σε πάνε; Αστον ήσυχο -λέει στον μπάτσο- που έκανε ότι δεν άκουσε κι ο Μιχάλης επέμενε. Ο μπάτσος τράβηξε το πιστόλι κι έριξε στον εργάτη τραυματίζοντάς τον ελαφρά. Ο Μιχάλης τραβάει το δικό του και τον ρίχνει κάτω, σκοτώνοντάς τον «για να μην με σκοτώσει πρώτος» όπως θα πεί στην κατάθεσή του ένα δίμηνο αργότερα.

Ο Μιχάλης φόραγε ένα γκρι κουστούμι κείνη την μέρα.

Σκύλιασαν τα σκυλιά.

Συνέλαβαν πέντε εργάτες αγωνιστές. Τους λιάνισαν στο ξύλο. Τους κομμάτιασαν για να μαρτυρήσουν ποιος ήταν ο εργάτης με τα γκρί ρούχα.

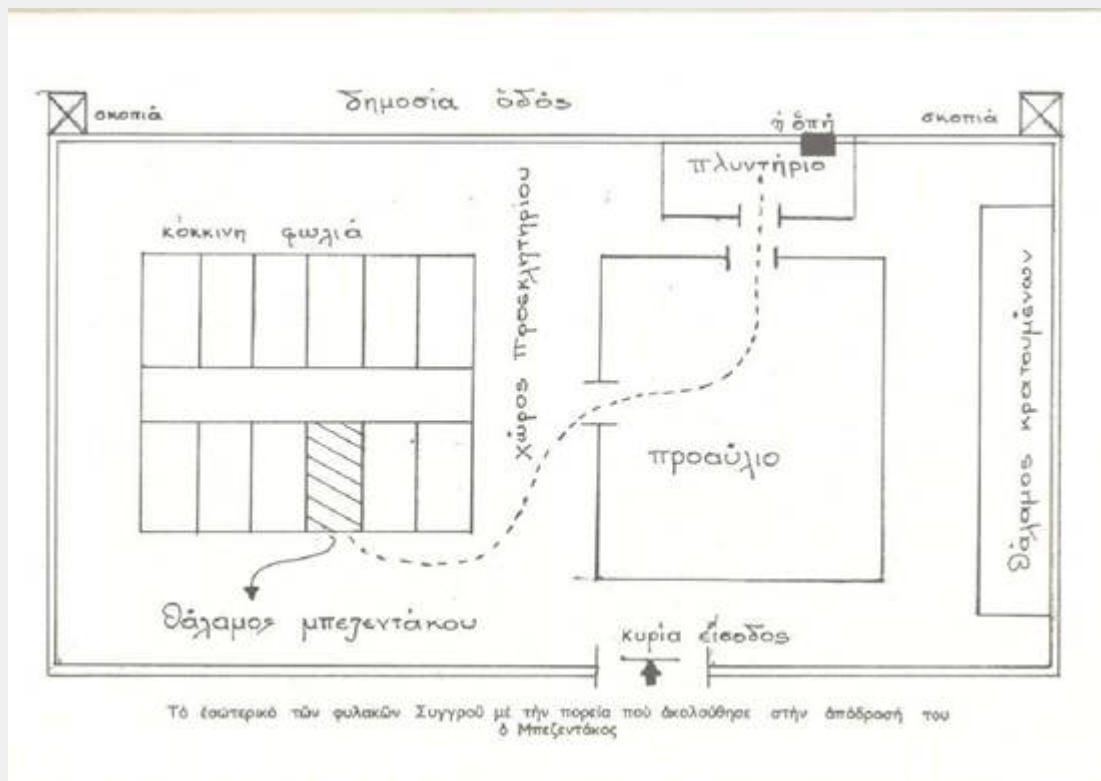
Καμιά απάντηση.

Έμαθαν από άλλους ρουφιάνους το σπίτι του. Πάγαιναν τους κρατούμενους με σπασμένα χέρια και πόδια, βουτηγμένους στο αίμα, με βγαλμένα νύχια και δόντια κάθε μέρα στην γειτονιά σε μια καρότσα πάνω.

Τίποτα.

Καμιά αβανιά για το πού κρύβεται ο Μιχάλης.

Μπούκαραν στο σπίτι. Το ρήμαξαν. Πήραν τα βιβλία του και τα καψαν σε δημόσια θέα στο Δημοτικό Θέατρο.

Δυο μήνες μετά,

τον πιάσανε τον Μιχάλη. Τα «τριάντα αργύρια» είχαν αντίτιμο 100.000 δραχμές που πήρε ο ρουφιάνος για να παραδώσει στην αστική τάξη την εργατιά.

Τον χώσανε στην φυλακή. Μα ο Μιχάλης δεν θα τους έκανε το χατίρι να περιμένει να ωριμάσουν οι συνθήκες. Έκανε τον άρρωστο, δεν έτρωγε τίποτα και επικαλούμενος ψηλό πυρετό, ζήτηγε πολύ νερό, χωρίς να πίνει σταγόνα και το χρησιμοποιούσε να καταβρέχει τα ντουβάρια του εξωτερικού τοίχου μέχρι να μουλιάσουν και να πέσουν τα τσιμέντα για το πέταγμα στην λεφτεριά στις 4 του Μάρτη.

Τα σκυλιά των αστών « βρήκαν κούτσουρο στο θάλαμο».

Ο Σ. ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ ΑΠΟΣΠΑΘΗΚΕ ΑΠ' ΤΑ ΝΥΧΙΑ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΚΡΑΤΙΑΣ ΠΟΥ ΤΟΝ ΠΡΩΡΙΖΕ ΓΙΑ ΤΟΥΦΕΚΙΣΜΑ ΔΡΑΠΕΤΕΥΣΕ ΧΘΕΣ ΑΠ' ΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΣΥΓΓΡΟΥ

Ο σ. Μπεζαντάκος, ένας από τους κρατούμενους έργατες για το φόνο του αστυνόμου Γυφτοδημόπουλου, έφυγε χθες απ' τις φυλακές Συγγρού, αποσπαθήκε απ' τα νύχια της κεφαλαιοκρατίας που τον προώριζε για τουφεκισμό.

Σχετικά με τις συνθήκες κάτω απ' τις οποίες έφυγε, οι αστικές εφημερίδες δίνουν τις παρακάτω πληροφορίες: «Έκ των μέτρων πουδι ανακρίσεων προκύπτει ότι η απόδραση έλαβε χώραν μεταξύ της 12ης του μεσονυχτίου και της 1ης πρωΐνης. Απειλούθη να κατέβη βενιζελίστης από του βραχίονα όπως τις τον τοίχον του πλυντηρίου των φυλακών, κειμένου εις την άριστεράν πλευράν του κτιρίου. Ο Μπεζαντάκος είχαν από της άνωθεν κρυβεί εντός του πλυντηρίου δια τα άπομακρύνει εδωσαν ύπνωση των φυλακών των φυλακών.

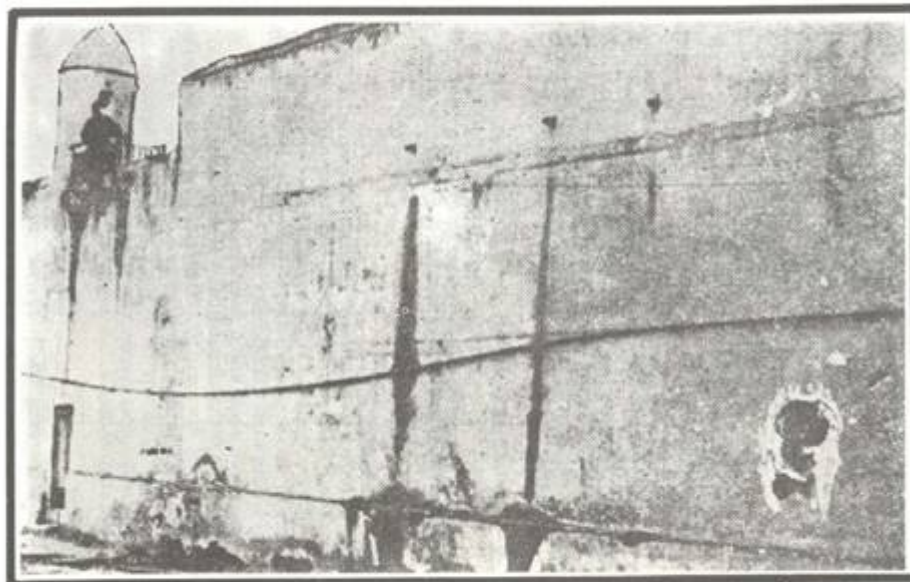
Τάκος ήτο πλήρως έρεθισμένος με τα άποκαίτημα δια την ελίτευσην της άποδρά-

Ο σ. ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ

σίου της άποδράσεως το έχω παρατηρήσει ως περίφημο κάλπικον και δια τας λεπτομερείας του καθώς και δια το γεγονός ότι έ θραπέυσε δια να μη γίνει άντιληφτός από του άνωθεν φρουροβάντες σκοπού έσπευσε τους άλλους της δίπνουσας ομάης προς το έσωθεν τοίχον του πλυντηρίου, θύσαν μία πέτρα έπασε προς τα έξω η οποία άνταυρήθη εις τον θρόνον πλυσίου της όπης.

Η δραπέτευση του συντρόφου, άποσπάτωσε κεφαλαιουκά την άσφαλείαν και τις δικαστικές άρχεις, άκαθάρως χαφιέδες ήγησαν στις φυλακές Συγγρού. Ο εισαγγελέας έπίσης και άνοικτη. Οι φυλακας του Συγγρού τέθηκαν υπό κράτηση. Παρόλην εις κείνας χαφιέδες έξαπαλώθησαν προς όλα τα σημεία της Αθήνας για τα βρεθέντων

Ο τοίχος των φυλακών Συγγρού με την τρύπα που άνοιξε και από την όποία άπόδρασε ο Μπεζαντάκος

Ο εργάτης ήταν ο **Μιχάλης Μπεζεντάκος ή Μπεζαντάκος**, ο μπάτσος ήταν ο **Γεώργιος Γυφτοδημόπουλος**, το εργοστάσιο που έκαναν απεργία ήταν το κάτεργο του **Κανελλόπουλου**, τα **Χημικά Λιπάσματα Δραπετσώνας**, η κυβέρνηση ήταν του **Ελευθέριου Βενιζέλου**. Όσο για το ποιος τον ρουφιάνεψε υπάρχει μόνο η μαρτυρία της αδερφής του...

Ας δούμε τι λέει:

«Ήταν ατρόμητο παλικάρι. Τό 'λεγε η καρδιά του. Δε δειλίαζε μπροστά σε τίποτα και σε κανέναν. Δεν ήξερε τι θα πει κίνδυνος, φόβος.

Μέχρι που τον συλλάβανε είχε καταφέρει να βγάλει πλαστά χαρτιά. Πως δήθεν, είχε υπηρετήσει στο Ναυτικό -την έχω αυτή τη φωτογραφία- πως ήταν φοιτητής...

Μια μέρα τον συνάντησε ο Μπίρκας ένας αρχειομαρξιστής. Του πρότεινε να τον κρύψει. Έτσι τον πήρε στο εξοχικό του στην Μαγκουφάνα (σσ.: Πεύκη, έξω από το Μαρούσι).

Λίγο καιρό μετά τον πιάσανε στον ύπνο. Από το παράθυρο μπήκανε ένα τσούρμο αστυφύλακες και τον αιφνιδιάσανε. Δυο πιστόλια είχε πάνω του ο Μιχάλης. Δεν θα τον πιάνανε εύκολα.

Μάθαμε αργότερα πως ο Μπίρκας τον κατάδωσε. Του δώκανε 100.000 χιλιάδες δραχμές. **Για τα λεφτά, το παραδέχτηκε και ο ίδιος.** Ήρθε σε εμένα ο Μπίρκας για να εξιλεωθεί. **Μου είπε πως πιάσανε το Μιχάλη αφού παρακολουθήσανε την αδελφή μας την Ευανθία. Εκείνη όμως δεν πήγε ποτέ να τον δει...»**